

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง คุณภาพการนอนหลับและภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ ในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

คุณลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง

ศึกษาคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

ศึกษาภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการนอนหลับ และภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพ ด้านสุขภาพทางกาย และวิถีชีวิต ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการนอนหลับ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และสัมพันธ์ภาพกับบุคคลใกล้ชิด กับคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

คุณลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง

1. คุณลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง

การศึกษานี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สูงอายุ จำนวน 375 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ ผลการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
หมู่บ้าน		
บ้านสัว (ม. 1)	150	40.00
บ้านแพร่งขาหยั่ง (ม. 2)	130	34.70
บ้านไทรนอง (ม. 15)	95	25.30
เพศ		
ชาย	144	38.40
หญิง	231	61.60

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
60 - 70 ปี	203	54.10
71 - 80 ปี	105	28.00
81 ปีขึ้นไป	67	17.90
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	8	2.10
ประถมศึกษา	305	81.30
มัธยมศึกษา/ ปวช.	44	11.70
อนุปริญญา /ปวส.	2	0.50
ปริญญาตรี	16	4.30
สถานภาพ		
โสด	45	12.00
สมรส	229	61.10
หม้าย	86	22.90
หย่า	13	3.50
แยกกันอยู่	2	0.50
อาชีพหลัก		
ข้าราชการบำนาญ	15	4.00
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	19	5.10
รับจ้าง	16	4.30
เกษตรกร และยังคงทำงาน	186	49.60
เกษตรกร แต่ให้ผู้อื่นทำ	67	17.90
ว่างงาน/ ไม่ได้ทำงาน	68	18.10
อื่น ๆ เช่น ชายพระ เป็นแม่ชี เย็บผ้า	4	1.10

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุในตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพง จังหวัดจันทบุรี (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (ของตัวท่าน)		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	127	33.90
5,000 – 10,000 บาท	135	36.00
10,001 – 20,000 บาท	36	9.60
20,001 – 30,000 บาท	27	7.20
มากกว่า 30,000 บาท	37	9.90
ไม่มีรายได้	13	3.50
ความเพียงพอของรายได้		
รายได้เพียงพอ มีเงินเก็บ	160	42.70
รายได้เพียงพอ ไม่มีเงินเก็บ	141	37.60
รายได้ไม่เพียงพอ	74	19.70
แหล่งที่มาของรายได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
บุตร/หลาน	145	18.42
คู่สมรส	17	2.16
ญาติพี่น้อง	6	0.76
บำนาญ	22	2.80
อาชีพที่ทำ	222	28.21
อื่น ๆ เช่น เบี้ยคนพิการ และเบี้ยยังชีพ	375	47.65
ผู้สูงอายุ		
ลักษณะครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว (มีสองรุ่น คือ สามี ภรรยา ลูก)	209	55.70
ครอบครัวขยาย (มีหลายรุ่น คือ การมี		
สมาชิกในครอบครัวหลายคน เช่น ปู่/ย่า	139	37.10
หรือ ตา/ยาย และสามี ภรรยา ลูก)		
อื่น ๆ เช่น อยู่คนเดียว อยู่กับคู่สมรส อยู่กับ	27	7.20
พี่และน้อง อยู่วัด เป็นต้น		

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุในตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพง จังหวัดจันทบุรี (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
หลีกเลี่ยงอาหาร หรือเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของคาเฟอีน		
เป็นประจำ	158	42.10
บางครั้ง	56	14.90
ไม่เคย	161	42.90
สูบบุหรี่		
เป็นประจำ	13	3.50
บางครั้ง	17	4.50
ไม่เคย	345	92.00
ดื่มสุรา		
เป็นประจำ	12	3.20
บางครั้ง	38	10.10
ไม่เคย	325	86.70
ประวัติการป่วยโรคทางจิตเวชในครอบครัว		
ไม่มี	358	95.50
มี ได้แก่ โรคซึมเศร้า โรควิตกกังวล โรคจิต หรือโรคทางจิตเวชอื่น ๆ	17	4.50

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้สูงอายุที่เป็นตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ส่วนใหญ่อาศัยอยู่บ้านเดี่ยว (ม. 1) คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา อาศัยอยู่บ้านแฟรงก์ชาหยัง (ม. 2) และ บ้านไทรนอง (ม. 15) คิดเป็นร้อยละ 34.70 และ 25.30 ตามลำดับ โดยเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.60 มีอายุระหว่าง 60 – 70 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.10 รองลงมา มีอายุระหว่าง 71 - 80 ปี และมีอายุ 81 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.00 และ 17.90 ตามลำดับ โดยเป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 81.30 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 11.70 โดยมีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 61.10 รองลงมาคือเป็นหม้าย และโสด คิดเป็นร้อยละ 22.90 และ 12.00 ตามลำดับ ด้านอาชีพ ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกร และยังคงทำงาน คิดเป็นร้อยละ 49.60 รองลงมา คือว่างงาน/ไม่ได้ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 18.10 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.00 รองลงมาคือมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.90 ตามลำดับ ด้านความเพียงพอของรายได้ พบว่าผู้สูงอายุมีรายได้เพียงพอและมีเงินเก็บ คิดเป็นร้อยละ 42.70 รองลงมาคือมีรายได้

เพียงพอไม่มีเงินเก็บ และรายได้ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 37.60 และ 19.70 ตามลำดับ และแหล่งที่มาของรายได้ มาจากด้านอื่น ๆ เช่น เบี้ยคนพิการ และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 47.65 รองลงมาคือได้รายได้จากอาชีพที่ทำ และได้รายได้จากบุตร/หลาน คิดเป็นร้อยละ 28.21 และ 18.42 ตามลำดับ ด้านลักษณะครอบครัว พบว่า เป็นครอบครัวเดี่ยว คิดเป็นร้อยละ 55.70 นอกจากนี้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่เคยหลีกเลี่ยงคาเฟอีน และหลีกเลี่ยงเป็นประจำมีร้อยละที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 42.90 และ 42.10 ตามลำดับ ด้านการสูบบุหรี่ พบว่าผู้สูงอายุไม่เคยสูบบุหรี่ และไม่ดื่มสุรา มีถึงร้อยละ 92.00 และ 86.70 และผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีการเจ็บป่วยทางจิตของคนในครอบครัว ถึงร้อยละ 95.50 และมีเพียงร้อยละ 4.50 ที่มีบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วยทางจิต ได้แก่ โรควิตกกังวล โรควิตกกังวล โรควิตกกังวล หรือโรคทางจิตเวชอื่น ๆ

2. ด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพ

จากการศึกษาการรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพ

ภาวะสุขภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรับรู้ภาวะสุขภาพ	อันดับ
1. ที่ผ่านมารู้สึกเปลี่ยนแปลงของร่างกายของท่านเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุมาตลอด	3.86	0.876	ดี	8
2. ที่ผ่านมารู้สึกภาวะสุขภาพของท่านมาตลอด	4.01	1.684	ดี	4
3. เปรียบเทียบภาวะสุขภาพของตนเองในปัจจุบันกับอดีตที่ผ่านมาเป็นประจำ	3.76	0.952	ดี	9
4. เข้าใจเกี่ยวกับภาวะสุขภาพของตนเองในปัจจุบัน	3.99	0.859	ดี	5
5. ท่านเตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับความเจ็บป่วยของท่านที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	3.88	1.046	ดี	7
6. สนใจศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของตนเอง	3.96	0.969	ดี	6
7. การดูแลสุขภาพเป็นเรื่องสำคัญของตนเอง	4.25	0.877	ดี	1
8. เข้าใจถึงความแข็งแรงหรือความอ่อนแอของร่างกายของตนเอง	4.16	0.864	ดี	2
9. ยอมรับว่าบางเวลาต้องเจ็บป่วยบ้าง	4.15	0.924	ดี	3

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพ (ต่อ)

ภาวะสุขภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรับรู้ ภาวะสุขภาพ	อันดับ
เฉลี่ยรวม	4.00	0.697	ดี	

จากตารางที่ 4.2 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย ของคะแนนการรับรู้ภาวะสุขภาพกายของผู้สูงอายุ ในภาพรวม พบว่า มีการรับรู้ภาวะสุขภาพกายในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีการรับรู้ภาวะสุขภาพกายอยู่ในระดับดี 3 อันดับแรก ได้แก่ การดูแลสุขภาพเป็นเรื่องสำคัญของตนเอง ($\bar{X} = 4.25$) เข้าใจถึงความแข็งแรงหรือความอ่อนแอของร่างกายของตนเอง ($\bar{X} = 4.16$) และยอมรับว่าบางครั้งเวลาต้องเจ็บป่วยบ้าง ($\bar{X} = 4.15$) ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เปรียบเทียบภาวะสุขภาพของตนเองในปัจจุบันกับอดีตที่ผ่านมาเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.76$) ผู้สูงอายุมีภาวะสุขภาพด้านความสมบูรณ์ทางกายอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$)

3. ด้านสุขภาพทางกาย และวิถีชีวิต

จากการศึกษาด้านสุขภาพทางกาย และวิถีชีวิต มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.3 ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสุขภาพทางกายและวิถีชีวิต

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุเป็นอย่างไร (ณ วันที่เก็บข้อมูล)		
สามารถเดินได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องใช้ไม้เท้า	323	86.10
สามารถเดินได้ด้วยตนเอง โดยใช้ไม้เท้าช่วย	39	10.40
สามารถเดินได้บ้าง แต่ส่วนใหญ่ต้องใช้รถเข็น หรือต้องใช้รถเข็นตลอด	6	1.60
อยู่บนที่นอนตลอดเวลาไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	7	1.90
โรคประจำตัว		
ไม่มี	102	27.30
มี	273	72.80

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสุขภาพทางกายและวิถีชีวิต (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
โรคประจำตัวของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
โรคอ้วน	8	1.92
โรคข้อเสื่อม	17	4.09
โรคเบาหวาน	78	18.75
โรคปอด	2	0.48
โรคหลอดเลือดสมอง	2	0.48
โรคกระดูกพรุน	3	0.72
โรคหัวใจ	19	4.57
โรคมะเร็ง	8	1.92
โรคหืดหอบ	4	0.96
โรคข้ออักเสบ	5	1.20
โรคต่อมไทรอยด์เป็นพิษ	3	0.72
โรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบ	1	0.24
โรคต่อมลูกหมากโต	3	0.72
โรคกระเพาะอาหาร	11	2.64
โรคไต	8	1.92
โรคไขข้อหรือปวดกระดูก	7	1.68
โรคไมเกรน	1	0.24
โรคเครียด	4	0.96
ความดัน	187	44.95
อื่น ๆ เช่น โรคไขมัน	22	5.29
HIV	1	0.24
หมอนรองกระดูกกดทับเส้นประสาท	2	0.48
โรคซึมเศร้า	2	0.48
ตาบอด	1	0.24
ติดเชื้อในกระแสเลือด	1	0.24
ถุงลมโป่งพอง	1	0.24

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสุขภาพทางกายและวิถีชีวิต (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ติดเตียง	1	0.24
น้ำท่วมปอด	1	0.24
พาร์กินสัน	3	0.72
พิการ	1	0.24
ภูมิแพ้	4	0.96
โรครุมตอยด์	1	0.24
โรคลมเวียน	1	0.24
โรคไวรัสตับอักเสบบี	1	0.24
โรคสะเก็ดเงิน	1	0.24
อัมพฤกษ์	1	0.24
ออกกำลังกาย		
ไม่ออกกำลังกาย	142	37.90
บางครั้ง (น้อยกว่า 2 ครั้ง/สัปดาห์)	172	45.90
เป็นประจำ (มากกว่า 2 ครั้ง/สัปดาห์)	61	16.20
ใช้ยาเพื่อช่วยให้นอนหลับบ่อยเพียงใด		
ไม่ใช้เลย	338	90.10
ใช้น้อยกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	20	5.30
ใช้ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์	7	1.90
ใช้ 3 ครั้ง/สัปดาห์ หรือมากกว่า	10	2.70
รู้สึกง่วงนอน หรืองีบหลับระหว่างวัน บ่อยเพียงใด		
ไม่เคยเลย	173	46.10
น้อยกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	65	17.30
1-2 ครั้ง/สัปดาห์	77	20.50
3 ครั้ง/สัปดาห์ หรือมากกว่า	60	16.00

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสุขภาพทางกายและวิถีชีวิต (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ภาวะสุขภาพกาย (สเกล 0-10) โดย 0 คือมีภาวะสุขภาพที่ไม่ดี และ 10 คือมีภาวะสุขภาพที่ดีที่สุด		
0	10	2.70
1	1	0.30
2	2	0.50
3	10	2.70
4	13	3.50
5	85	22.70
6	50	13.30
7	100	26.70
8	67	17.90
9	21	5.60
10	16	4.30
รวม	275	100

จากตารางที่ 4.3 เมื่อพิจารณาร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสุขภาพทางกายและวิถีชีวิต พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่สามารถเดินได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องใช้ไม้เท้า ร้อยละ 86.10 รองลงมาคือเป็นผู้สูงอายุที่สามารถเดินได้ด้วยตนเอง โดยใช้ไม้เท้าช่วย คิดเป็นร้อยละ 10.40 โดยเป็นผู้ที่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 72.80 ซึ่งมีโรคประจำตัว ได้แก่ โรคความดัน รองลงมาคือโรคเบาหวาน ร้อยละ 44.95 และ 18.75 ตามลำดับ ด้านการออกกำลังกาย ส่วนใหญ่ออกกำลังกายบางครั้ง (น้อยกว่า 2 ครั้ง/สัปดาห์) รองลงมาคือไม่ออกกำลังกาย ร้อยละ 45.90 และ 37.90 ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่ใช้ยานอนหลับเลย ถึงร้อยละ 90.10 ผู้สูงอายุที่รู้สึกง่วงนอน หรืองีบหลับระหว่างวัน มีร้อยละ 46.10 รองลงมาคืองีบหลับระหว่างวัน 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ ร้อยละ 20.50 นอกจากนี้ผู้สูงอายุประเมินตนเองว่ามีภาวะสุขภาพกายในระดับ 7 (ภาวะสุขภาพค่อนข้างดี) ร้อยละ 26.70

4. ด้านจิตใจและอารมณ์ (ความเครียด)

จากการศึกษาด้านจิตใจและอารมณ์ (ความเครียด) มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ระดับความเครียดสวนปรุงของผู้สูงอายุ

ระดับ	จำนวน	ร้อยละ
เครียดน้อย	55	14.70
เครียดปานกลาง	213	56.80
เครียดสูง	94	25.10
เครียดรุนแรง	13	3.50
รวม	375	100

จากตารางที่ 4.4 เมื่อพิจารณาระดับความเครียดของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุเครียดปานกลาง ร้อยละ 56.80 รองลงมาคือเครียดสูง และเครียดน้อย ร้อยละ 25.10 และ 14.70 ตามลำดับ

5. ด้านสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ที่เป็นปัญหาการบกพรอนนอนหลับของผู้สูงอายุ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาการบกพรอนนอนหลับของผู้สูงอายุ

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาการ รบกพรอนนอนหลับ	อันดับ
1. ความสว่าง/ มีดภายในห้อง	1.62	0.899	เล็กน้อย	5
2. เสียงรบกวน	1.69	0.986	เล็กน้อย	2
3. ความเหมาะสมของอุณหภูมิ	1.63	0.877	เล็กน้อย	4
4. กลิ่นอับไม่พึงประสงค์	1.65	1.029	เล็กน้อย	3
5. ความไม่สะดวกสบายจากเครื่องนอน (หมอน, ผ้าห่ม เป็นต้น)	1.49	0.843	ไม่เลย	6
6. การมีบุคคลร่วมเตียงหรือร่วมห้อง	1.34	0.679	ไม่เลย	7
7. สัตว์/ แมลงต่าง ๆ เช่น มด ยุง เป็นต้น	1.81	1.147	เล็กน้อย	1
เฉลี่ยรวม	1.61	0.708	เล็กน้อย	

จากตารางที่ 4.5 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย ของปัญหาต่าง ๆ ที่รบกวนการนอนหลับของผู้สูงอายุ ในภาพรวม พบว่า ปัญหาต่าง ๆ รบกวนการนอนหลับเล็กน้อย ($\bar{X} = 1.61$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาที่รบกวนการนอนหลับ 3 อันดับแรก ได้แก่ สัตว์/ แมลงต่าง ๆ เช่น มด ยุง เป็นต้น ($\bar{X} = 1.81$) เสียงรบกวน ($\bar{X} = 1.69$) และกลิ่นอับไม่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 1.65$) ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีบุคคลร่วมเตียงหรือร่วมห้อง ($\bar{X} = 1.34$) ซึ่งไม่รบกวนการนอนหลับของผู้สูงอายุเลย

6. ด้านความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการนอนหลับ

จากการศึกษาความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการนอนหลับของผู้สูงอายุ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ความถี่ ร้อยละความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการนอนหลับของผู้สูงอายุ

ด้าน	จำนวน	ร้อยละ
ความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการนอนหลับในระดับต่ำ	81	21.60
ความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการนอนหลับในระดับสูง	294	78.40
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้สูงอายุมีความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการนอนหลับในระดับสูง ร้อยละ 78.40 และมีความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการนอนหลับในระดับต่ำ ร้อยละ 21.60 ตามลำดับ

7. การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและสัมพันธ์ภาพกับบุคคลใกล้ชิด

จากการศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและสัมพันธ์ภาพกับบุคคลใกล้ชิดของผู้สูงอายุ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.7

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและสัมพันธภาพกับบุคคลใกล้ชิดของผู้สูงอายุ

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการเข้าร่วม	อันดับ
การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม				
1. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ ฯลฯ	1.42	0.676	น้อย	5
2. เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา	1.90	0.800	ปานกลาง	4
สัมพันธภาพของคนในครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด				
1. เมื่อไม่สบายใจ หรือมีความทุกข์ สมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิดจะคอยให้กำลังใจ	2.33	0.721	ปานกลาง	2
2. เมื่อเจ็บป่วยได้รับการดูแล เอาใจใส่จากครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิด	2.48	0.661	มาก	1
3. ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองจากอาสาสมัครสาธารณสุข	2.13	0.782	ปานกลาง	3
เฉลี่ยรวม	2.05	0.488	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.7 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและสัมพันธภาพกับบุคคลใกล้ชิดของผู้สูงอายุในภาพรวม พบว่ามีการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและสัมพันธภาพกับบุคคลใกล้ชิดในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.05$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และสัมพันธภาพของคนในครอบครัวและบุคคลใกล้ชิดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เมื่อเจ็บป่วยได้รับการดูแล เอาใจใส่จากครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิด ($\bar{X} = 2.48$) ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อย คือ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ ฯลฯ ($\bar{X} = 1.42$)

คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

1. ด้านคุณภาพการนอนหลับ

จากการศึกษาคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความถี่ ร้อยละ คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ

ด้าน	ความถี่	ร้อยละ
1. คุณภาพการนอนหลับดี	229	61.10
2. คุณภาพการนอนหลับไม่ดี	146	38.90
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 4.8 เมื่อพิจารณาคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับดี มีร้อยละ 61.10 และมีคุณภาพการนอนหลับไม่ดี ร้อยละ 38.90 ตามลำดับ

ภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

1. ด้านภาวะซึมเศร้า

จากการศึกษาภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ความถี่ ร้อยละภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ

ด้าน	ความถี่	ร้อยละ
ไม่มีภาวะซึมเศร้า	296	78.90
เริ่มมีภาวะซึมเศร้า	78	20.80
เป็นโรคซึมเศร้า	1	0.30
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 4.9 เมื่อพิจารณาภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ ในภาพรวม พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีภาวะซึมเศร้า คิดเป็นร้อยละ 78.90 รองลงมาเริ่มมีภาวะซึมเศร้า และเป็นโรคซึมเศร้า คิดเป็นร้อยละ 20.80 และ 0.30 ตามลำดับ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการนอนหลับ และภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการนอนหลับ และภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการนอนหลับ และภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 คุณภาพการนอนหลับ มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งสถิติที่ใช้คือ การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square Test)

สมมติฐานย่อยที่ 1.1

H_0 : คุณภาพการนอนหลับไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ

H_1 : คุณภาพการนอนหลับมีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ

มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการนอนหลับ และภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ

คุณภาพการนอนหลับ	ภาวะซึมเศร้า		รวม
	ไม่มีภาวะซึมเศร้า	เริ่มมีภาวะซึมเศร้า และเป็นโรคซึมเศร้า	
1. คุณภาพการนอนหลับดี	197	32	229
2. คุณภาพการนอนหลับไม่ดี	99	47	146
รวม	296	79	375

$\chi^2 = 17.795, \text{Sig.} = 0.00^*$

จากตารางที่ 4.10 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการนอนหลับ และภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ ซึ่ง Chi-square (χ^2) = 17.795 และ Sig. = 0.00 หมายความว่า คุณภาพการนอนหลับ มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพ ด้านสุขภาพทางกาย และวิถีชีวิต ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเชื่อ และทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม สัมพันธภาพของคนในครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด กับคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้ แหล่งที่มาของรายได้ ลักษณะครอบครัว การดื่มเครื่องดื่มที่มีคาเฟอีน การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา และประวัติการป่วยทางจิตเวชในครอบครัว กับคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพงแสน จังหวัด จันทบุรี โดยตัวแปร เพศ และประวัติการป่วยทางจิตเวชในครอบครัว สถิติที่ใช้คือ t-test ส่วนตัวแปร อื่น ๆ สถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

สมมติฐานย่อยที่ 1.2

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 1.3

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประวัติการป่วยทางจิตเวชในครอบครัวที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประวัติการป่วยทางจิตเวชในครอบครัวที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 คุณภาพการนอนหลับ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (n=375)

ปัจจัยส่วนบุคคล	n	$\bar{X}$	S.D.	t	P-value
เพศ					
ชาย	144	4.89	3.066	-1.149	0.251
หญิง	231	5.27	3.137		
ประวัติการป่วยทางจิตเวชในครอบครัว					
ไม่มี	358	5.05	3.040	-1.489	0.155
มี	17	6.59	4.199		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามเพศ ค่า P-value = 0.251 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่าผู้สูงอายุที่เพศแตกต่างกัน มีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามประวัติการป่วยทางจิตเวชในครอบครัว ค่า P-value = 0.155

ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่าผู้สูงอายุที่มีประวัติการป่วยทางจิตเวชแตกต่างกัน มีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.4

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	2	12.279	6.139	0.633	0.532
ภายในกลุ่ม	372	3608.079	9.699		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

จากตารางที่ 4.12 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามอายุ ค่า P-value = 0.532 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่าผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.5

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	9.844	4	2.461	0.252	0.908
ภายในกลุ่ม	3610.513	370	9.758		
รวมทั้งหมด	3620.357	374			

จากตารางที่ 4.13 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามระดับการศึกษา ค่า P-value = 0.908 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้

ว่าผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.6

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	4	38.879	9.720	1.004	0.405
ภายในกลุ่ม	370	3581.478	9.680		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

จากตารางที่ 4.14 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามสถานภาพ ค่า P-value = 0.405 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่าผู้สูงอายุที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.7

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	6	63.733	10.622	1.099	0.362
ภายในกลุ่ม	368	3556.624	9.665		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

จากตารางที่ 4.15 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามอาชีพ ค่า P-value = 0.362 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่าผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.8

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	5	66.586	13.317	1.383	0.230
ภายในกลุ่ม	369	3553.771	9.631		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

จากตารางที่ 4.16 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่า P-value = 0.230 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่าผู้สูงอายุที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.9

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านความเพียงพอของรายได้ที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านความเพียงพอของรายได้ที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเพียงพอของรายได้

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	2	125.868	62.934	6.700	0.001*
ภายในกลุ่ม	372	3494.489	9.394		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามความเพียงพอของรายได้ ค่า P-value = 0.001 ซึ่งน้อยกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก

จึงสรุปได้ว่าผู้สูงอายุที่มีความเพียงพอของรายได้แตกต่างกัน มีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการทดสอบพบว่าค่าความแปรปรวนไม่เท่ากัน (Levene Statistic=3.156, p-value = 0.044) จึงทำการทดสอบความแตกต่างโดยวิธีการ Dunnett T3 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามตามความเพียงพอของรายได้ เป็นรายคู่

คุณภาพการนอนหลับ	รายได้เพียงพอ มีเงินเก็บ		รายได้เพียงพอ ไม่มีเงินเก็บ		รายได้ไม่เพียงพอ
	$\bar{X}$	เก็บ	$\bar{X}$	เก็บ	
รายได้เพียงพอ มีเงินเก็บ	4.61		5.14		
รายได้เพียงพอ ไม่มีเงินเก็บ					
รายได้ไม่เพียงพอ	6.19	1.577*			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 ผู้สูงอายุที่รายได้เพียงพอ มีเงินเก็บ และผู้สูงอายุที่รายได้ไม่เพียงพอ มีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.10

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านแหล่งที่มาของรายได้ ได้แก่ รายได้จากบุตร/หลาน คู่สมรส ญาติพี่น้อง บำนาญ อาชีพที่ทำ และอื่น ๆ เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านแหล่งที่มาของรายได้ ได้แก่ รายได้จากบุตร/หลาน คู่สมรส ญาติพี่น้อง บำนาญ อาชีพที่ทำ และอื่น ๆ เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้

แหล่งที่มาของ รายได้	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
บุตร/หลาน	ระหว่างกลุ่ม	1	12.836	12.836	1.327	0.250
	ภายในกลุ่ม	373	3607.521	9.672		
รวมทั้งหมด		374	3620.357			
คู่สมรส	ระหว่างกลุ่ม	1	15.606	15.606	1.615	0.205
	ภายในกลุ่ม	373	3604.751	9.664		
รวมทั้งหมด		374	3620.357			
ญาติพี่น้อง	ระหว่างกลุ่ม	1	69.551	69.551	7.306	0.007*
	ภายในกลุ่ม	373	3550.806	9.520		
รวมทั้งหมด		374	3620.357			
บ้านญาติ	ระหว่างกลุ่ม	1	0.256	0.256	0.026	0.871
	ภายในกลุ่ม	373	3620.102	9.705		
รวมทั้งหมด		374	3620.357			
อาชีพที่ทำ	ระหว่างกลุ่ม	1	4.977	4.977	0.513	0.474
	ภายในกลุ่ม	373	3615.380	9.693		
รวมทั้งหมด		374	3620.357			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ กรณีที่แหล่งที่มาของรายได้มาจากญาติพี่น้องมีค่า P-value = 0.007 ซึ่งน้อยกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่าผู้สูงอายุที่มีแหล่งที่มาของรายได้ที่มาจากญาติพี่น้อง มีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างจากแหล่งที่มาอื่น ๆ เช่น บุตร/หลาน คู่สมรส บ้านญาติ ฯลฯ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.11

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะครอบครัวที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะครอบครัวที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามลักษณะครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	2	49.733	24.866	2.591	0.076
ภายในกลุ่ม	372	3570.625	9.598		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามลักษณะครอบครัวค่า P-value = 0.076 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่าผู้สูงอายุที่มีความเพียงพอของรายได้แตกต่างกัน มีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.12

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มที่มีคาเฟอีนที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มที่มีคาเฟอีนที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของคาเฟอีน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	2	2.117	1.059	0.109	0.897
ภายในกลุ่ม	372	3618.240	9.726		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามการหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของคาเฟอีน P-value = 0.897 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับ

สมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่าผู้สูงอายุที่มีการหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของคาเฟอีนแตกต่างกัน มีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.13

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการสูบบุหรี่ที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการสูบบุหรี่ที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการสูบบุหรี่

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	2	6.108	3.054	0.314	0.730
ภายในกลุ่ม	372	3614.249	9.716		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามการสูบบุหรี่ P-value = 0.730 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่าผู้สูงอายุที่มีการสูบบุหรี่แตกต่างกัน มีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.14

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการดื่มสุราที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการดื่มสุราที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการดื่มสุรา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	2	13.500	6.750	0.696	0.499
ภายในกลุ่ม	372	3606.857	9.696		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามการดื่มสุรา P-value = 0.499 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่าผู้สูงอายุที่มีการดื่มสุราแตกต่างกัน มีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพ ด้านสุขภาพทางกาย และวิถีชีวิต ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม สัมพันธภาพของคนในครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด กับคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพ ด้านสุขภาพทางกาย และวิถีชีวิต ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม สัมพันธภาพของคนในครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด กับคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี ได้ผลดังนี้

ด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพทางกาย

สมมติฐานย่อยที่ 1.15

H_0 : ปัจจัยด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพทางกายที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพทางกายที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการรับรู้ภาวะสุขภาพทางกาย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	124.801	4	31.2	3.301	0.011*
ภายในกลุ่ม	3487.255	369	9.451		
รวมทั้งหมด	3612.056	373			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามภาวะสุขภาพทางกาย ค่า P-value = 0.011 ซึ่งน้อยกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือผู้สูงอายุที่มีภาวะสุขภาพทางกายที่แตกต่างกันมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างโดยวิธีการ LSD
รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 การทดสอบความแตกต่างของคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการรับรู้
ภาวะสุขภาพกายเป็นรายคู่

การรับรู้ภาวะสุขภาพกาย						๗๕
	ไม่ดี	ค่อนข้างไม่ดี	ปานกลาง	ค่อนข้างดี	ดี	
$\bar{X}$	3.60	5.33	5.57	5.44	4.24	
ไม่ดี	3.60					
ค่อนข้างไม่ดี		5.33				
ปานกลาง			5.57			1.334*
ค่อนข้างดี				5.44		1.199*
ดี					4.24	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 ผู้สูงอายุที่มีการรับรู้ภาวะสุขภาพกายในระดับปานกลาง มีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างจากผู้สูงอายุที่มีภาวะสุขภาพกายในระดับดี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และผู้สูงอายุที่มีการรับรู้ภาวะสุขภาพกายในระดับค่อนข้างดี มีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างจากผู้สูงอายุที่มีภาวะสุขภาพกายในระดับดี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ด้านสุขภาพทางกายและวิถีชีวิต ได้แก่ สุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุ การมีโรคประจำตัว การออกกำลังกาย การใช้นอนหลับ การงีบหลับระหว่างวัน และการประเมินภาวะสุขภาพของตนเองของผู้สูงอายุ

สมมติฐานย่อยที่ 1.16

H_0 : ปัจจัยด้านสุขภาพร่างกายที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยด้านสุขภาพร่างกายที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามสุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	3	74.834	24.945	2.610	0.051
ภายในกลุ่ม	371	3545.523	9.557		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามสุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุ ค่า P-value = 0.051 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก นั่นคือผู้สูงอายุที่มีสุขภาพร่างกายที่แตกต่างกันมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.17

H_0 : ปัจจัยด้านการมีโรคประจำตัวที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยด้านการมีโรคประจำตัวที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.27 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการมีโรคประจำตัวของผู้สูงอายุ (n=375)

โรคประจำตัว	n	$\bar{X}$	S.D.	t	P-value
โรคประจำตัว					
มี	102	4.31	2.835	-3.113	0.002*
ไม่มี	273	5.42	3.160		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตารางที่ 4.27 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามการมีโรคประจำตัวของผู้สูงอายุ ค่า P-value = 0.002 ซึ่งน้อยกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก นั่นคือผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัวที่แตกต่างกันมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.18

H_0 : ปัจจัยด้านการเป็นโรคประจำตัว ได้แก่ โรคอ้วน โรคข้อเสื่อม โรคเบาหวาน โรคปอด โรคหลอดเลือดสมอง โรคกระดูกพรุน โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคหืดหอบ โรคข้ออักเสบ โรคการหายใจผิดปกติ โรคต่อมไทรอยด์เป็นพิษ โรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบ โรคต่อมลูกหมากโต โรคกระเพาะอาหาร โรคไต โรคไขข้อหรือปวดกระดูก โรคไมเกรน โรคเครียด โรคความดัน และโรคอื่น ๆ ที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยด้านการมีโรคประจำตัว ได้แก่ โรคอ้วน โรคข้อเสื่อม โรคเบาหวาน โรคปอด โรคหลอดเลือดสมอง โรคกระดูกพรุน โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคหืดหอบ โรคข้ออักเสบ โรคการหายใจผิดปกติ โรคต่อมไทรอยด์เป็นพิษ โรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบ โรคต่อมลูกหมากโต โรคกระเพาะอาหาร โรคไต โรคไขข้อหรือปวดกระดูก โรคไมเกรน โรคเครียด โรคความดัน และโรคอื่น ๆ ที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.28 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการมีเป็นโรคประจำตัวของผู้สูงอายุ (n=375)

โรคประจำตัว	n	$\bar{X}$	S.D.	t	P-value
โรคอ้วน					
ไม่เป็น	367	5.07	3.053	-1.422	0.197
เป็น	8	7.50	4.811		
โรคข้อเสื่อม					
ไม่เป็น	358	5.10	3.065	-0.427	0.675
เป็น	17	5.53	4.064		
โรคเบาหวาน					
ไม่เป็น	297	4.99	3.142	-1.657	0.098
เป็น	78	5.64	2.954		
โรคปอด					
ไม่เป็น	373	5.11	3.095	-0.855	0.393
เป็น	2	7.00	7.071		
โรคหลอดเลือดสมอง					
ไม่เป็น	373	5.10	3.115	0.739	0.460
เป็น	2	3.50	2.121		

ตารางที่ 4.28 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการมีเป็นโรคประจำตัวของผู้สูงอายุ (n=375)

โรคประจำตัว	n	$\bar{X}$	S.D.	t	P-value
โรคกระดูกพรุน					
ไม่เป็น	372	5.13	3.118	0.255	0.799
เป็น	3	4.67	2.517		
โรคหัวใจ					
ไม่เป็น	366	5.13	3.127	0.327	0.744
เป็น	19	4.89	2.865		
โรคมะเร็ง					
ไม่เป็น	367	5.12	3.120	-0.232	0.817
เป็น	8	5.38	2.875		
โรคหืดหอบ					
ไม่เป็น	371	5.10	3.088	-1.539	0.125
เป็น	4	7.50	4.796		
โรคข้ออักเสบ					
ไม่เป็น	369	5.12	3.116	-0.627	0.531
เป็น	5	6.00	2.550		
โรคการหายใจผิดปกติ					
ไม่เป็น	375	5.12	3.111	-	-
เป็น	-	-	-		
โรคต่อไทรอยด์เป็นพิษ					
ไม่เป็น	372	5.12	3.119	-0.118	0.906
เป็น	3	5.33	2.309		
โรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบ					
ไม่เป็น	374	5.12	3.115	0.039	0.969
เป็น	1	5.00	-		
โรคต่อมลูกหมากโต					
ไม่เป็น	372	5.10	3.100	-1.424	0.155
เป็น	3	7.67	4.163		

ตารางที่ 4.28 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการมีเป็นโรคประจำตัวของผู้สูงอายุ (n=375)

โรคประจำตัว	n	$\bar{X}$	S.D.	t	P-value
โรคกระเพาะอาหาร					
ไม่เป็น	364	5.06	3.072	-2.340	0.02*
เป็น	11	7.27	3.771		
โรคไต					
ไม่เป็น	367	5.12	3.121	-0.002	0.998
เป็น	8	5.13	2.800		
โรคไขข้อหรือปวดกระดูก					
ไม่เป็น	368	5.14	3.108	0.595	0.552
เป็น	7	4.43	3.457		
โรคไมเกรน					
ไม่เป็น	374	5.10	3.089	-2.554	0.011*
เป็น	1	13.00	-		
โรคเครียด					
ไม่เป็น	371	5.10	3.078	-0.871	0.447
เป็น	4	7.50	5.508		
โรคความดัน					
ไม่เป็น	188	4.78	2.885	-2.170	0.031*
เป็น	187	5.47	3.294		
โรคอื่น ๆ					
ไม่เป็น	325	5.02	3.085	-1.559	0.120
เป็น	50	5.76	3.236		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามการเป็นโรคประจำตัวของผู้สูงอายุ พบว่าผู้สูงอายุที่เป็นโรคกระเพาะอาหาร โรคไมเกรน และความดันมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกันแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ส่วนผู้สูงอายุที่เป็นโรคอ้วน โรคข้อเสื่อม โรคเบาหวาน โรคปอด โรคหลอดเลือดสมอง โรคกระดูกพรุน โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคหืด หอบ โรคข้ออักเสบ โรคการหายใจผิดปกติ โรคต่อมไทรอยด์เป็นพิษ โรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบ

โรคต่อมลูกหมากโต โรคไต โรคไขข้อหรือปวดกระดูก โรคเครียด และโรคอื่น ๆ มีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกันแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.19

H_0 : ปัจจัยด้านการออกกำลังกายที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยด้านการออกกำลังกายที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.29 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกายของผู้สูงอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	2	5.353	2.677	0.275	0.759
ภายในกลุ่ม	372	3615.04	9.718		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามการออกกำลังกายของผู้สูงอายุ ค่า P-value = 0.759 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก นั่นคือผู้สูงอายุที่มีการออกกำลังกายที่แตกต่างกันมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.20

H_0 : ปัจจัยด้านการใช้ยานอนหลับที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยด้านการใช้ยานอนหลับที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 4.30 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการใช้ยานอนหลับของผู้สูงอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	3	437.729	145.910	17.009	0.000*
ภายในกลุ่ม	371	3182.629	8.579		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามการใช้ยานอนหลับของผู้สูงอายุ ค่า P-value = 0.000 ซึ่งน้อยกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก นั่นคือผู้สูงอายุที่มีการใช้ยานอนหลับที่แตกต่างกันมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างโดยวิธีการ LSD รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.31 การทดสอบความแตกต่างของคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการใช้ยานอนหลับเป็นรายคู่

การใช้ยานอนหลับ	การใช้ยานอนหลับ				
	ไม่ใช้เลย	ใช้น้อยกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	ใช้ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์	ใช้ 3 ครั้ง/สัปดาห์ หรือมากกว่า	
	$\bar{X}$	4.77	8.60	7.29	8.60
ไม่ใช้เลย	4.77		-3.831*	-2.516*	-3.831*
ใช้น้อยกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	8.60				
ใช้ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์	7.29				
ใช้ 3 ครั้ง/สัปดาห์ หรือมากกว่า	8.60				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 ผู้สูงอายุที่ไม่ใช้ยานอนหลับเลย มีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างจากผู้สูงอายุที่มีการใช้ยานอนหลับ 1 ครั้ง/สัปดาห์ มีการใช้ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ และมีการใช้ 3 ครั้ง/สัปดาห์หรือมากกว่า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.21

H_0 : ปัจจัยด้านการรับหลับระหว่างวันที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยด้านการจับหลักระหว่างวันที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.32 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการจับหลักระหว่างวันของผู้สูงอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	3	120.879	40.293	4.272	0.006*
ภายในกลุ่ม	371	3499.478	9.433		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามการจับหลักระหว่างวันของผู้สูงอายุ ค่า P-value = 0.006 ซึ่งน้อยกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก นั่นคือผู้สูงอายุที่มีการจับหลักระหว่างวันที่แตกต่างกันมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างโดยวิธีการ LSD รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33 การทดสอบความแตกต่างของคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการจับหลักระหว่างวันเป็นรายคู่

การจับหลักระหว่างวัน		ไม่เคยเลย	น้อยกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	1-2 ครั้ง/สัปดาห์	3 ครั้ง/สัปดาห์ หรือมากกว่า
	$\bar{X}$	4.53	5.78	5.36	5.80
ไม่เคยเลย		4.53	-1.253*	-0.832*	-1.268*
น้อยกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์			5.78		
1-2 ครั้ง/สัปดาห์				5.36	
3 ครั้ง/สัปดาห์ หรือมากกว่า					5.80

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.33 ผู้สูงอายุที่ไม่เคยงีบหลับระหว่างวันมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างจากผู้สูงอายุที่งีบหลับนอนหลับ 1 ครั้ง/สัปดาห์ มีการงีบหลับ 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ และมีการงีบหลับ 3 ครั้ง/สัปดาห์หรือมากกว่า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ด้านจิตใจและอารมณ์ ได้แก่ความเครียด

สมมติฐานย่อยที่ 1.22

H_0 : ปัจจัยด้านจิตใจและอารมณ์ (ความเครียด) ที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยด้านจิตใจและอารมณ์ (ความเครียด) ที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามด้านจิตใจและอารมณ์ (ความเครียด) ของผู้สูงอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	3	216.361	72.120	7.860	0.000*
ภายในกลุ่ม	371	3403.997	9.175		
รวมทั้งหมด	374	3620.357			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.34 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามด้านจิตใจและอารมณ์ของผู้สูงอายุ ค่า P-value = 0.000 ซึ่งน้อยกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก นั่นคือผู้สูงอายุที่มีด้านจิตใจและอารมณ์ที่แตกต่างกันมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างโดยวิธีการ LSD รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 การทดสอบความแตกต่างของคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามด้านจิตใจและอารมณ์เป็นรายคู่

ด้านจิตใจและอารมณ์	ความเครียด				
	เครียดน้อย	เครียดปานกลาง	เครียดสูง	เครียดรุนแรง	
	$\bar{X}$	3.78	4.99	5.95	7.08
เครียดน้อย	3.78		-1.204*	-2.165*	-3.295*
เครียดปานกลาง	4.99			-0.961*	-2.091*
เครียดสูง	5.95				
เครียดรุนแรง	7.08				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.35 ผู้สูงอายุที่มีความเครียดน้อย มีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างจากผู้สูงอายุที่มีความเครียดปานกลาง เครียดสูง และเครียดรุนแรง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ ผู้สูงอายุที่มีความเครียดปานกลาง มีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างจากผู้สูงอายุที่มีความเครียดสูง และเครียดรุนแรง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ด้านสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานย่อยที่ 1.23

H_0 : ปัจจัยด้านจิตใจและอารมณ์ (ความเครียด) ที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยด้านจิตใจและอารมณ์ (ความเครียด) ที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.36 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามด้านสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	3	99.828	33.276	3.498	0.016*
ภายในกลุ่ม	370	3519.266	9.512		
รวมทั้งหมด	373	3619.094			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.36 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามด้านสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุ ค่า P-value = 0.016 ซึ่งน้อยกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก นั่นคือผู้สูงอายุที่มีด้านสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างโดยวิธีการ LSD รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.37 การทดสอบความแตกต่างของคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามด้านสิ่งแวดล้อมที่רבกวนการนอนหลับเป็นรายคู่

ด้านสิ่งแวดล้อมที่רבกวนการนอนหลับ	ระดับนัยสำคัญ				
	ไม่เลย	רבกวนน้อย	רבกวนปานกลาง	רבกวนค่อนข้างมาก	רבกวนมากที่สุด
$\bar{X}$	4.78	5.27	6.34	6.17	5.13
ไม่เลย	4.78		-1.563*		
רבกวนน้อย	5.27				
רבกวนปานกลาง	6.34				
רבกวนค่อนข้างมาก	6.17				
רבกวนมากที่สุด	5.13				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.37 ผู้สูงอายุที่ไม่มีสิ่งแวดล้อมרבกวนการนอนหลับ มีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างจากผู้สูงอายุที่มีสิ่งแวดล้อมרבกวนการนอนหลับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สมมติฐานย่อยที่ 1.24

H_0 : ปัจจัยด้านความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยด้านความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.38 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง (n=375)

ความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	P-value
ความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องระดับ					
ต่ำ	81	4.47	2.665	-2.145	0.033*
สูง	294	5.30	3.204		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.38 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องของผู้สูงอายุ ค่า P-value = 0.033 ซึ่งน้อยกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก นั่นคือผู้สูงอายุที่มีความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องที่แตกต่างกันมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกันแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและสัมพันธ์ภาพกับบุคคลใกล้ชิด

สมมติฐานย่อยที่ 1.25

H_0 : ปัจจัยด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและสัมพันธ์ภาพกับบุคคลใกล้ชิดที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน

H_1 : ปัจจัยด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและสัมพันธ์ภาพกับบุคคลใกล้ชิดที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.39 คุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุ จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและสัมพันธ์ภาพกับบุคคลใกล้ชิดของผู้สูงอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-value	P-value
ระหว่างกลุ่ม	2	44.614	22.307	2.321	0.100
ภายในกลุ่ม	371	3565.966	9.612		
รวมทั้งหมด	373	3610.580			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.39 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับของผู้สูงอายุจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและสัมพันธ์ภาพกับบุคคลใกล้ชิดของผู้สูงอายุ ค่า P-value = 0.100 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐานหลัก นั่นคือผู้สูงอายุที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและสัมพันธ์ภาพกับบุคคลใกล้ชิดที่แตกต่างกันมีคุณภาพการนอนหลับไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05